

ТРИ ЦЕНТИ в З. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном.

Тел. „Свобода“: ВДЖен 4-0807 — 4-0808 — Тел. У. Н. Союз: ВДЖен 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРОБУЮТЬ ЗВЕСТИ ПЕРЕДВИБОРЧУ ДИСКУСІЮ ДО НЕБЕЗПЕКИ КОМУНІЗМУ

Вашингтон, 17 серпня. — Конгресмен Чарлс Галек, провідник республіканської більшості в часі дебат в залі, заявив, що минулий конгрес „залишив“ населення Америки від 76,000 федеральних прав, правил і вказівок. Тому населення має тепер тепер спромогу привертати свою енергію до продукції, зисків і заробітків та має нагоду придбати 208,000,000,000 приходу річно. Республіканська партія хоче приписати вигорвані ціни продуктів демократичній політиці в закордонних справах, головною вимогою в Кебеку, Ялті, Тегерані й Потсдамі. На підставі умов, заключених на згаданих конференціях, Америка мусила б бути видана \$30,000,000,000 чужиним державам від часу закінчення війни, твердить Галек.

Крім того, як каже Галек, сама адміністрація Трумана вела політику вагання в справі комунізму, а конгресові розкриття шпигунських затів вказують, що за часів Трумана комуністичні шпиги напливали до уряду наче вода через решето, а уряд ще й тепер не хоче спаділати а конгресом для приловлення шпигів шпигів.

Барклі суїцидально пропонує на впровадження до передвибірчої дискусії.

Шікаго. — Сенатор Албен В. Барклі, кандидат на віцепрезидентства в рамках Демократичної партії, висловив свій сумнів, чи конгресові розкриття про шпигунів і комуністів стануть предметом дискусії перед виборами. „Ніхто не хоче комуністів в американським уряді“ — сказав сенатор. Барклі сказав, що демократи надіються вибрати демократично більшість в обидвох конгресових палатах і перевести свою програму проти інфляції.

ОБВИНУВАННЯ У ШПИГУНСТВІ РОБИТЬ ДЕЯКІ ПРИЗНАННЯ

Вашингтон. — Алджер Гісс, колишній урядовець департаменту стеїту, обвинувачений перед комісією неамериканських діячів, що він був членом шайки, яка постачала інформацію комуністам ще перед війною, признав, що він колись знав Вітгера Чамберса, як члена підпольної комуністичної шайки. Чамберс обвинувачувався ще 8 серпня Гісса а його співпраці, однак Гісс виперев тоді всякого знайоства з Чамберсом. Нещодавно, як заявив член комісії Річард Н. Ніксон, Гісс співпрацював з Чамберсом з тих часів, однак під іменем „Джордж Крослі“, а не під іменем „Карл“, як це твердить Чамберс. З того Ніксон приходить до висновку, що прилюдні пересудження є потрібні, бо висновок різні справи.

ДОМОВИНА ВЕББ РУТА В СТАДІОНІ

Нью Йорк. — Тіло помершого чемпіона в бейсболі, Вебб Рута, перевезено в домовину до Снік Стадіон, на знак його змагань на тій арені. Десятки тисяч людей відвідали тіло бейсболіста. Після похоронного

Уряд плянує зажадати від Советів відкликання консуля

Вашингтон, 17 серпня. — На основі матеріалу, призначеного ньюйоркської поліцією, департамент стеїту поважно застановляється над способами, як налагодити справу учительки советської школи, Оксани Степанівни Косенкіни, яка минулого четверга вискочила з вікна консуляту в самотужки намірі, а тепер знаходиться під доглядом лікарським в шпиталі і під охороною поліції в Нью Йорку. Тому, що всякі признаки вказують, що консуль Яков Ломакін домагається поломання закону Ліндберга, який передбачує кару за скоплення, він повинен стати перед американський суд.

Департамент стеїту передає справу з суддею ньюйоркського Верховного Суду Дикстином і прийшов до висновку, що є кілька підстав потягнути Ломакіна до судової відповідальності. Однак з практичних причин переважає думка, щоб зажадати від советського уряду в Москві відкликання Ломакіна, а можливе теж і советського амбасадора в Вашингтоні Александра Панюшкіна. На підставі міжнародного права лише амбасадор має повну підставу до дипломатичної недоторканості, а консуль тільки в деяких випадках користується цим привилежією і то лише з честию. Найважчим заходом проти Ломакіна є той, що він перебрав на себе американські права чи там „справедливості“ і замість зажадати від американської поліції допомоги у віднаходженні Косенкіни, він самий заїхав до фарми коло Ньюку і забрав звідти Косенкіну, уживаючи погрози супроти неї. Коли б Москва не хотіла відкликання Ломакіна, тоді Америка не має б іншого виходу, як поставити Ломакіна перед суд і довести йому поломання американського закону чи законів.

РОСІЯ ХОЧЕ ВІДМЕЖИТИ СВОІХ ГРОМАДЯН ВІД АМЕРИКАНСЬКИХ ВПЛИВІВ

Вашингтон. — Уряд Советського Союзу робить старання, щоб відмежити своїх громадян в Америці від зустрічі з американськими громадянами і їхніх впливів, як це виявляють урядові департаменту стеїту. Советський уряд впроваджує останніх місяців зробив різні обмеження для американських дипломатичних представників у Москві і переводить подібні обмеження для своїх громадян в Америці. Крім того Москва зредукувала персонал советських установ в Америці на 30 відсотків і позамікала советські школи для дітей советських урядовців в Вашингтоні й Нью Йорку. Приватні вісті вказують, що советські фаховці, які працювали в різних американських фабриках, відїжджають домів на велику скалю.

СЕСІЮ О.Д. ПЕРЕДАВАТИ МУТЬ ПО ТЕЛЕВІЗІ

Лейк Сокес, Н. Я., 18 серпня. У зв'язку з недалеким відкриттям сесії Генеральної Асамблеї ОД в Парижі, тут повідомлено, що американський загальний мачіне з неї не тільки точні радіо звітності, але зможе оглядати цю історичну подію теж в телевізійних передачах. В цьому напрямі вже ведеться відповідна підготовка богослуження в катедрі св. Патрика, домовина буде перевезена на цвинтар в Грейт Гевен, у місцевості Мавнт Плейзант, в повіті Вестчестер біля Нью Йорку, у четвер 19 серпня.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛЮДОЛОВИ ТЕЖ В ШВЕЦІ

„Стокгольм, Швеція, 18 серпня. (АП) — Шведська преса принесла вчора на перших сторінках сенсаційне повідомлення, що своїм характером нагадує голосу тепер справу Оксани Косенкіни в Нью Йорку. Від 1944 року в Швеції живе одна дівчина, советська громадянка, що не хоче вертатися „на родину“, одержавши опісля відповідну документацію та право азилу від шведських властей. Советський консуль зі свого боку докладає всіх своїх нікчемних зусиль, щоб змусити дівчину до повороту. Советські представники насамперед перелали їй листа від її батька зі Советського Союзу, опісля кілька разів приїздили до місцевості, де дівчина працює домашньою помічницею в шведській сім'ї, і доконче домагалися побачення з нею, але вона за кожним разом відмовлялася. Напастована і загрожена советськими людоловими, дівчина звернулася до шведських властей, прохаючи охорони. Шведське міністерство закордонних справ представництву рішуче домагається, щоб „залишити дівчину в спокої“ і тоді Совети почали відому пропаганду, мовляв шведи держать дівчину в полоні.

ДАЛЬШІ ГРЕЦЬКІ ПЕРЕМОГИ НАД БОЛЬШЕВИКАМИ

Атени, 18 серпня. Головне командування грецької армії повідомило про цілий ряд дальших перемог над большевицькими партизанами на фронті в горах Граммос. Очікувальні бої продовжуються. З різних джерел потверджується повідомлення про артилерійський вогонь з Альбанії куди партизани масово відїжджають.

Комуністична загроза головному турботою англійської церкви

Лондон, 18 серпня. Вчора тут проголошено енцикліку протестантських єпископів, видану з нагоди Ламбетської конференції англійської церкви, що відбулася в днях від 5 липня до 8 серпня і в якій взяло участь 326 єпископів цієї церкви з цілого світу, на всіх 430. Англійська церква, як це виходить з енцикліки, вперше за 19 років, поставила комуністичну загрозу для світу на першому місці своїх турбот. Енцикліка, що крім большевицької загрози обмірковує цілий ряд інших справ і проблема модерного суспільства, буде прочитана в усіх протестантських церквах в дні 10 жовтня. Вона є есенцією і вступом до великого на 173 сторін звітності з конференції та резолюцій поодиноких комісій. Керівники протестантських церков якнайгірше засуджують комунізм та відкидають будьякий компроміс з ним, якого бути не може. В їхньому звітненні сказано, що „найбільш зорганізованого, послідовного та найбільш могутнього і деструктивного формию секуляризму є без сумніву діалектичний матеріалізм, втілений в комунізм“, та що між ним і християнським світом неможливо бути жодного компромісу. Теж не може бути неутральності, якої в жодному разі не пощадило б відержати на довшу мету. Резолюції протестантських єпископів проти комунізму вважаються за найгостріші, які досі будьяка церква, з католицькою включно, видала. Їм теж приписується велике значення, бо хоча Ламбетська конференція не мала канонічної підстави, проте вона репрезентувала більшість протестантської церкви і вона в майбутньому буде дороговказом для дальшої поведінки, праці і змагань цієї церкви.

МОНТГОМЕРІ ВЗИВАЄ ДО СКРІПЛЕННЯ ОБОРОННИХ ЗАХОДІВ

Лондон, 18 серпня. Шеф імперіального генерального штабу, фідл маршал вайкаунт Монтгомері, виступив вчора з промовою в Блекпул, визнаючи чи до скріплення оборонних заходів на британських островах. Він взивав головно до скріплення Національної Гвардії затягненням до неї 150,000 хлопців і дівчат ще до найближчої весни. Говорячи про можливість третьої світової війни, маршал Монтгомері висловив думку, що вона буде вести за потисненням гудзика і армії там не грати муть ролі. У зв'язку з цим він твердив, що британські науковці не забезпечили країну ще ні одною новою оборонною зброєю.

ДІО ВИХОДИТЬ З ДОМАГАННЯМ ПРИЗНАТИ ІТАЛІЙСЬКІ КОЛОНІ

Олбені, Н. Я. — Губернатор Тамес Е. Дюї, як кандидат Республіканської партії на президента Злучених Держав, сказав делегації громадян італійського роду, що на його думку Італії треба дати право адмініструвати її давнішим колоніями в Африці під опікою Об'єднаних Держав. Колонії, а це Лівія, Сомалі й Еритрея, є тепер під британською мілітарною окупацією. Делегація очолював стеїтовий промисловий комісар Едвард Корсі.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЩЕ ОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ В МОСКВІ

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД ОДУДНОЄ ВИСЛІД ОСТАННЬОЇ НАТЯЖКИ НА „ДУЖЕ ВАЖЛИВУ“ ВІДПОВІДЬ МОЛОТОВА.

Лондон, 18 серпня. — Вчора британський уряд одержав звідомлення про перебіг та вислід конференції американського, британського і французького амбасадорів в Москві зі советським міністром закордонних справ Молотовим два дні тому. Інформація про нараду дальше держиться в строгій таємниці, проте, з британського урядового боку повідомлено, що уряд не думає ще відкликати з Москви свого спеціального висланника Френка Робертса і це було б ознакою, що дальші конференції на Кремлі ще не є виключені. Звідомлення з останніх нарад студіюється тепер в міністерстві закордонних справ, а пресове агенство Ройтер повідомляє з Москви, що Молотов має скласти західним дипломатам дуже важливу заяву. Британська публічна опінія ставиться до дипломатичної акції західних союзників у Москві з шораз більшим недобрим, в практичній висліді і успіх яких ніхто не вірить. Але деякі факти вказували б, що теж Москва ставиться до цих переговорів серйозніше, ніж досі. Цей висновок робиться головно з того, що хоча публічно опінія заходу дуже мало поінформована про перебіг та доперешній вислід наради, то советському загалові навіть не подано до відома, що такі розмови взагалі відбуваються. Це свідчило б, що Совети мають в тих розмовах не тільки пропагандивні цілі, щонайменше хвилює.

СОВІТИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ЗАХОПЛЕННЯ ЦІЛОГО БЕРЛІНА.

Берлін, 18 серпня. — Советське військове управління робить інтензивну підготовку для захоплення контролю в цілому місті. Самозванчий „командант міста Берліна“, ген. Котіков, наказав тепер спеціальний висхід німецької поліції для служби в усіх секторах. Про сильне підвищення контингентів німецької поліції повідомляється з усіх секторів советської зони. Західні команданти в Берліні відбули нараду у зв'язку з останніми советськими заходами для захоплення повної контролю.

СОВІТИ МАСОВІ МОГЛИ В СОВЕТСЬКІЙ ЗОНІ

Берлін, 18 серпня. — Німецькі газети в американському секторі цього міста повідомили про розкриття нових масових могил в Оранісбургському лісі біля радянського нагірського концентраційного табору в Саксенгаузен, що тепер є під зарядом Советів. В могилі знайдено 1,500 німців. Газета стверджує, що поховані могли відбитися в 1946 році. Подібні могилы мали б знаходитися і в інших місцевостях советської зони.

НАРАДИ ЗАХІДНИХ ДИПЛОМАТІВ В МОСКВІ.

Москва, 18 серпня (АП). — Амбасадори Злучених Держав, Британії і Франції вчора продовжували свої наради щодо дальшої акції в теперішніх переговорах зі Советами. З авторитативних джерел заявляють, що ця справа вже наближається до кінця і тут загално вважається, що відбується ще кінець конференції зі Сталіном, правдоподібно ще цього тижня. Підкреслюється головну роллю в цій акції американського амбасадора, ген. Водел Сміта.

ВОЄННІ ВІПРАВИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 18 серпня. — З'єднання американської піхоти в Берліні почали вчора свої воєнні вправи в Груневальді, лісистій околиці американського і британського секторів міста. Вправи, в яких беруть участь чотири сотні, викликали відповідне враження серед німецького населення. З Франкфурту повідомлено, що над Реном біля Гайдельбергу американські і французькі війська відбувають спільні маневри.

ГЕН. КЛЕЙ ПРО СТАБІЛІЗАЦІЮ ЕКОНОМІ ЗАХ. НІМЕЧЧИНИ.

Франкфурт, Німеччина, 18 серпня. — Ген. Л. Д. Клей, американський головнокомандуючий в Німеччині, заявив, що господарське положення в західних зонах після грошевої реформи до той міри поправилось, що вже в найближчих тижнях воно проявиться в цілому ряді полтакш і політешей для німецького населення, головно в промислових районах Фуртинні. Подібну заяву зробила теж німецька Економічна Рада Бізонії.

СОВІТИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ЗАХОПЛЕННЯ ЦІЛОГО БЕРЛІНА.

СОВІТИ МАСОВІ МОГЛИ В СОВЕТСЬКІЙ ЗОНІ

НАРАДИ ЗАХІДНИХ ДИПЛОМАТІВ В МОСКВІ.

ВОЄННІ ВІПРАВИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ В БЕРЛІНІ.

ГЕН. КЛЕЙ ПРО СТАБІЛІЗАЦІЮ ЕКОНОМІ ЗАХ. НІМЕЧЧИНИ.

Перед Конвенцією Української Молоді

(Допис з Акрон, Огайо).

Руки мої вже тяжкі до писання, трясуться, але я не можу здержатись і хочу написати...

Праця нашої молоді на цьому терені датується ще від 1935 року, коли тут організовано молодечий 180 відділ Українського Народного Союзу...

Власне УНСОЮЗ тут став центром діяльності нашої молоді. Не диво, що одну з членок місцевого відділу вже на двох конвенціях вибрано головою радного УНС.

Наша місцева молодь добре розуміє, що будучи в УНСОЮЗі та цілої нашої американської української громади залежить від молодого покоління. З чого розуміння випливає теж активна участь місцевої молоді в їх власній організації, якою є Ліга Української Молоді Північної Америки та відділ якої є в нашому місті.

Мені не відомо, як це скла-

лось, що головна управа Ліги Української Молоді рішила відбутися своєю 11-ту річну конвенцію в Акрон, Огайо.

Багато можна б написати про конвенційний Комітет, зложений з місцевої і поза місцевої молоді. Можна б написати багато корисного, а дещо для нас старших і веселого.

Конвенція, як відомо, має відбутися в днях 4, 5 і 6 вересня. Для її цілей замовлено найбільший готель — Мейфловер, найбільшу концертну залу — Армори, з трьома тисячами місць, прекрасну залу до танців.

Ще хочеться згадати кілька словами про великий концерт, що його дасть наша молодь з нагоди конвенції в неділю, 5-го вересня в год. 2-й після-полудня в Акрон Армори. Це не концерт, це ціла велика імпреза, на програму якої зложаться: опера „Вечерниця“ у виконанні хорі митрополітальної округи Нью Йорку і Нью Джерзі, сольовий виступ скрипачки-виртузки Донни Греско та артистів і хористів з Дітройту Шикаго.

Конвенція Ліги Української Молоді буде великим днем не тільки для української громади Акрону і стеюту Огайо, але й для місцевого неукраїнського населення. Воно перший раз матиме можливість побачити та подивитися досягнення української культури в цілій її величі.

Олекса Зепко.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Як їх подають советські джерела).

ОСТРОВСЬКИЙ НА УКРАЇНСЬКІЙ СЦЕНІ

Всі театри великих міст, України, зокрема Києва, Харкова, Одеси, Львова, Вінниці, Дніпропетровського і т.д., мусили в зв'язку з 125-річчям від дня народження російського драматурга Островського обов'язково поставити хоч одну п'єсу. Якійсь І. Кісельов пише про постанову в київському театрі ім. І. Франка п'єси „Без вини винні“ (режисер Б. Норд).

КІНОФІЛЬМ „ДНІПРЕЛЬСТАН“

По кінотеатрах України демонструється документальний кінофільм „Дніпрельстан“, виробу української студії кінохроніки. Авторі фільму О. Підгорецька і М. Большинцов. Сценарій план Е. Крігера, композитори — Д. Клебанов і О. Сандлер. Сюжет фільму — боротьба за відбудову. Спочатку перед глядачем демонструється Дніпрельстан в такому стані, як він був до війни, як одна з найпотужніших електростанцій в Європі.

З КОНФЕРЕНЦІЇ В ЛАМБЕТ. — Д-р Джофрі Френсіс Фишер, 97-ий архієпископ Кентербері і примас всієї Англії, йде в процесії на спеціальне богослужіння до Вестмінстерського Ігуменату на закінчення конференції Англійської Церкви, званої Конференцією з Ламбет. На конференцію приїхали англійські єпископи з цілого світу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА ВИМІНУ ДУМОК ПРИ НАРОДНІЙ ПРАЦІ.

Йде про безупинну діяльність серед української спільноти в Америці. Хто з закордону слідить працю українців в Америці, може прийти до висновку, що вона замадо видатна, головню на скільки йдеться про старання для рятунку українського народу, все одно, чи на скитальщині, чи на рідних землях.

Серед української громади в Америці доволі часто чути докори на адресу проводу, чому не робиться це або те. Зв'язати є невдоволення. Питання, як цим недостаткам зарадити?

У першу чергу треба прослідити, чи заведбанія праці походять з байдужості, чи з нестачі сил. Цю аналізу повинні зробити такі, що роблять закиди невідатності або недбалства в народній роботі. Щоправда, такої здорової критики в нас майже не чути.

Інші всенародні організації цього не роблять. Загал не знає навіть, чи відбуваються якісь засідання, чи ні. Коли прийдеться вивати загал за якоюсь підтримкою, він майже не розуміє, про що йде справа і чинить відзивається на звернення.

Час цьому зарадити. Наша громада наскрізь демократична. До її відома треба подавати додатні й вемні сторони дискусій в наших провідних організаціях. Дискусії це свого роду лекції на яких виховується загал. Пізнавши правду, цей загал буде почуватися до співпраці з проводом. Тоді теж можна буде ствердити, чи наша спільнота як цілість працює, чи лише чваниться роблячістю.

С. Волох.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВИНДСОР (У КАНАДІ).

Свято Героїв.

Хоч пізно, та всетаки треба подати громаді до відома, що десь щось робиться на народному полі.

Дня 20. червня 1948 року, нам запропоновано поїхати до Виндсор на концерт. Не часто ми туди заїжджаємо, але давай — думаємо — відвідаємо наших, по сусідськи. Тунелем, поїд широкую „Дітройт Рівер“ переправились автвом, з пограничними формально стями справились і сюди-туди віндсорськими вулицями, заїхали перед будинок Українського Національного Обеднання, де мав відбутись концерт і де вже гуртками стояли наші і живо собі розмовляли.

Вскорі наповнилась невеличка, але чистенька зала гостями. Перед сценою устале портрет покійного полк. Коновальця, дбайливою рукою прибраний gusto вишивками і квіттям. Високе чоло і мудрі, дещо мрійні очі, гляділи надійно у світ і йшли на зустріч всему прийдешньому.

Заслона відкрилась і провідник програми, короткими словами презентує вельми заслуженого борця за Україну, генерала Сікевича, до вступного слова.

Випросталась горда стать генерала, яка несе понад кілька десятків років народних заслуг. Кинув він орліним зором зпід густих брів і посипав словами наче стрілами. Поіс нас на поле бою, вказав на гарячу кров поляглих українських героїв і клонив свою силу голову перед їх могилами. З його душі вийшло глибоким патріотизмом і журбою за досі непевну долю України.

Дальше бачимо мішаний хор, а з ним легку постань в норнім. Біле лачко спокійно звернулось до глядачів, привіталось, і зявився у воздузі дрібна ручка, на яку звернулась пильна увага цілого хору.

Легка постань в чорнім, це — професор Голинська Галина, яку доля на своїх крилах занесла аж по цей бік Атлантику і тут їй приказала сяти свою жемчужну працю. Під упрасвою цієї дрібної руки, хор проспівав „Марш Українських Героїв УПА“ а потім „Іхав козак за Дунай“. На тлі хору давнко вибивався сольовий спів п-ні П. Турус і гарний баритон п. Ілі Косіковського.

Дальше появилсь на сцені Ірина Дуда. При піднесенні завсі вона наче заскочена несподіванкою, збенетежено глянула на ожидаючу публіку — вмент зрозуміла, що їй вже нікуди тікати, зібравшись на відвагу, глибоко хвилуючи грудьми, гарною та ясною вимовою виголосила найновішого змісту поезію Олеса. Ірина прибула із скитальщини і своєю особистістю творить тип відважної українки. Вона є дочкою знаного у Виндсор громадянина, Павла Дуди, радного У. Н. Союзу.

Певним кроком вступила на сцену відома нам співачка, гарна Доня С. Демерей, з нашого Дітройту. Тим разом співала вона зовсім нові пісні. Треба признати, що Доня свої виступи збагачує щораз новим репертуаром і тепер співала Лопатинського „Ні, не співай пісень веселих“ і Барвінського „Ой поля ви поля“. Обі пісні, пориваючи своїм змістом, в яких пробивається безмежний біль і трагедія українського люда. До того ж, Доня має непересічні здібності відтворити змістовну різьбу в пісні. В її голосі можна було запримітити новий ласкавий дотик.

Святочний реферат дав нам д-р Петро Сайкевич з Торонто, що теж недавно прибув з Європи. Промовць говорив на широку, ніколи не скінчену

ПОВІДОМЛЕННЯ У. К. КОМІТЕТУ

В останньому часі праця Українського Конгресового Комітету зводилась до таких головніших справ:

- 1) В справі арештованих на приказ Московської влади 26 українців і задержаних в таборі Ліпарі, Італія, дістав У. К. Комітет на дальші свої інтервенції поважне запевнення, що доля цих невинних людей, не буде вирішена проти справедливості.
2) Представники УККомітету відбули два і пів годинове послухання в Сенатській Комісії для справ іміграції та натуралізації у Вашингтоні. Вони

вручили цій Комісії меморіал, в яким особливу увагу звернено на потребу створення окремої Української іміграційної квоти — для українців зі всіх українських Земель — і зміну застарілих іміграційних приписів Америки.

3) УККомітет по довгих стараннях добивсь нарешті Дозволу на радіовисланню українською мовою в рамках авдіцій „Голос Америки“. Українське радіовисланню буде денно по пів години, зачнеється в близькій будуччині і є призначене для всієї України.

тему, про ці тяжкі змагання нашого народу, недавні криваві події Українського Стрілецтва і нерівну боротьбу УПА.

У програму вилетено теж спів чотирьох скиталок, що проспівали на два голоси дві пісні, які теж є тепршім виствором скитальщини. В цих піснях дівчата, яких імен, на жаль, не подаю, у звичайних і не вибагливих словах, у скромній мелодії, виспівали гіркі переживання скитальщини, тужливу самоту дівчини, яка на дармо вижидєє свого любка — він згинув в борбі за волю України. Цим чотирьом співачкам грала на піяні п-ні Зелена.

Дальше ми почули барітонове сольо Ілі Косіковського, який проспівав Людкевича „Ой вербо, вербо“ і Заремби „Повій вітре на Україну“. У соліста безперечно чути красу в голосі, він добре інтерпретує пісню. При цім приємно вражає слухача його прилична і відповідна співацька поведінка. Обом солістам, п-ні Демерей і п. Косіковському, знаме-

ніто і з великою прихильністю акомпанювала на піяні п-ні Голинська.

На закінчення програми, ми ще раз почули мішаний хор під батуюто проф. Голинської, який співав гарну хоральну композицію Гайворонського „Вилітали сізі орли“ і „Молитва з „Запорожця за Дунаєм“. Із молитви солістами були на переміну п-ні П. Турус і п. Косіковський. Щирим чуттям дихали співацькі груди і несли благанія перед престол Врєвишнього за свій рідний край, а вдала публіка ясно оплескувала як солістів, так і хор і шановну диригентку.

Цілий концерт оставив гарну згадку і дла того з великою приємністю підносимо заслуги проф. Голинської за її муравліну працю, яку вона з правдивою посвотою віддає для української громади у Виндсор. Її музичне знання є велике і біля її особи можна створити і скупчити культурну працю, яку віндсорці повинні високо цінити.

Дітройтський.

Своє Книжжоз що їх це можна дістати у Книгарні „СВОБОДИ“

Книжки, поміщені в цім ціннику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане. (Продовження).

Table with 2 columns: Book Title and Price. Includes titles like 'Історичні, сензаційні й воєнні оповідання', 'Меліхольдський вальс', 'Микола Джеря', etc.

Замовлення і належитість слати на адресу: Sвoboda 81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J. (7 Канаді треба платити тільки американською валютою).

ЯК НАС „ВИЗВОЛЯЛИ”

Матеріали до мартирології України в другій світовій війні.

1) „Гітлер визволятель”

Так протягом шести літ світової війни, нечуваних в історії людства звірств, терору, глуму і знущань над людністю окупованих німцями земель кричала німецька пропаганда.

Так викрикував про себе сам „непереможний” фюрер, так врешті кричав майже кожний німець.

Не бракувало й інших, що знехтувавши свого літака, з піднесеною вгору рукою, пробували їхати на цому троцькиському коні, рабські цілуючи руку варвара, яка їх біла.

Дня 22. червня 1941 року на советський „рай” і виснажену його „радісний” життям морально і фізично людність градом посилались німецькі бомби і шрапнелі.

А вслід за цим з властивими німцям методами почалося пропагуване „визволення”.

„Ось наша для вас культура і визволення!”

Року 1942 на перший день Великодня до хати мешканця м. Білівки, Святослава Захарчука увійшов фольксдойчер Ріхтер.

Кепкуючи за святочним столом над релігійними і народними українськими звичаями, німець Ріхтер кинув образу на генія України Т. Шевченка і Головного Отамана С. Петлюру, портрети яких висіли в хаті С. Захарчука, та зажадав повисити на їх місце портрет „непобідимого” фюрера. Непідсиду було господареві хати занести неслухні образи його національних святощів і він німцеві заперечив.

— Кажете, що німці варід культури і несете нам визволення. Чому ж всі ви поступо- панням своїм цьому заперечуєте?..

А у відповідь розшалений фольксдойчер Ріхтер, вихвативши револьвер, крикнув:

— Ось наша для вас культура і визволення!.. — і з властивим німцеві садизмом гунна сьома кулями бив гостинного господаря хати Святослава Захарчука.

Злочин Ріхтера лишився непокараним, а людність німецька влада заборонила брати участь в похороні Покійного.

Так на двадцять другому році емігрантського життя від куль німецького культуртрегера трагічно загинув на національній стійці, в обороні української правди і чести св. пам. Полковник армії У.Н.Р. Святослав Захарчук. Не хай вічно зелені сосни Білівіжської пущі, під якими спочиваєш вічним сном, замість тирси українського степу шепчуть Тобі пісню про улюблену Тобою Червону Калину, а згадка ця про Твою трагічну смерть нехай буде замість квітів на Твою осиротілу могилу — від побратима!

Ясир XX. віку чи „визволення?”

Вслід за окупацією німецьким військом теренів України потяглися з України важки потягів найдорожчого квіту України — її молоді — на примусові роботи до третього „Гроссдойчеррайху”.

У брудних товарних ваго-

нах, часто й замкнених день і ніч, з жалібною піснюю протесту і скарги, під багнетами німецьких жандармів і війська, їхали ці невільники XX віку.

— „Ми спали, ми в полі працювали, ми були в церкві, якої 20 літ ждали, а нас оточили німецькі жандарми і ввійсько, як стоїмо — забрали та везуть, не знаємо куди!”..

— „Моя товаришка з Лубень втікала і її застрілили. Учора Василь з Ківа став обороняти свою сестру, його вдарили німець і він випав з вагону і вбився”.

— „Ми вже третій день нічого не їли і я проміняла німцеві за хліб свій золотий хрестик, пам’ятку матері, що в 1933 році вмерла з голоду”..

Так з кожного транспорту оповідали мені „визволені” на тяжкі примусові роботи до Німеччини українці та білорусини. А одночасно з цим німецький міністер Розенберг кричав по радіо:

— „Сьогодні прийшов до нас з України тисяча перший потяг з салом, м’ясом і пшеницею. 1918-й рік вже більше нам не загрожує!”..

Роздільна станція і лазня в Любліні.

Біля залізничного двірця в Любліні, на вул. Крохмальній, в дерев’яних бараках з голими нарами, німецький арбайтсфронт зорганізував для примусових робітників і виселенців України та Білорусі роздільну станцію, а на вулиці Колюйовій — лазню.

З кожним днем кількість транспортних все збільшувалася. Місця в бараках не вистарчало і сотні людей не раз в холод і негоду по кілька днів змушені були днювати й ночувати під відкритим небом у повітрі станиці. Жандарми з автоматами на поготові гнали цих щораз нових бранців зі станиці до лазні.

В ній замість винесеного з вагонів і станиці бруду змивали „культурні визволителі” з сумління української молоді все чисте і обкидали її тут німецьким аморальним брудом.

В переповненій лазні молоде і старші, часто без різниці стану мусили роздягатися і митися в одній лазні. Протривати не могло бути мови. Пильнував цього постійно п’яний череватий німець, фюрер лазні, з метровою довжиною гумовою палицею, та лещівкою, що при слові „юд” або „ост” кидався, готовий людину розірвати.

Ніколи не бракувало в лазні й „побідоносних” німецьких жовнів, що приходили сюди вибрати собі дівоче тіло, а ввечері, прийшовши до роздільної станиці п’яні, вчиняли тут садистичний глум і оргії над безборонними вибранками.

Нещасні Катерині і Роксолані! Коли скінчається терпін-

СЕРЕД КОПИЦ ДЕРЕВ’ЯНИХ ЧЕРЕВИКІВ. — Не зажаючи на те, що в Голандії полегчало на постачання шкіри внаслідок Плянну Маршала, деревні черевиків є далі в загальнім ужитті. Ван Цвінен Джерверк (на образку) працює цілими днями над виробом черевиків з верби. Верба, коли висохне, не промакає. Малий Ганс подивляє роботу свого батька.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ПАЛМЕРТОН, ПА.

Було колись, та минулось..

Важко до цього признатися, але нічого не вдіяти, правди не закриєш. А ця правда така, що наша місцева громада заснула. Можна її ще пробудити? Це покаже майбутність, бо про теперішність не багато доброго можна б сказати. Бувало колись, у нас було віча, до нас приїздили бесідники, ми влаштовували концерти і вистави, наша парадфіяльна школа учила наших дітей української грамоти, української молитви та українських пісень. Наша місцева українська громада взяла участь в ювілею міста Палмертон та своїми культурними виступами, своїми співами і танцями здобули собі найбільше признання, бо дві перші нагороди.

Було колись, та минулось. Сьогодні наче яке прокляття зависло над нами. Причин багато, але навіщо над ними розводитися. Фактом є, що люди вже мало і до церкви ходять і усього цурються. Колись інакше було. Я пам’ятаю, як ми на Рідну Школу і Просвіту колядувати ходили і в оголошеннях нашої „Свободи” про добровільні жертви на народні цілі ми не останні були.

Проте, я вірю, що й тепер наша громада ще пробудиться і знову докаже якого ми роду. З тою вірою я заклинаю всіх українців нашої місцевості, усіх тих, що ще чують в своїх жилах козацьку кров, хай прокинуться зі сну і хай знову високо піднімуть прапор нашої громадської роботи. Ми маємо тепер безліч всіляких потреб і обов’язків. Наші центральні Допомоговий і Конгресивний Комітети ведуть велику

роботу, але в ній вони потребують нашої підтримки, нашої допомоги. В цій цілі в нашій громаді відбувається збірка і я благаю вас, наші громадяни, не дивіться на це, що в нас тепер робиться, чи не робиться, але щирим серцем та щедрою рукою докажіть свою свідомість і свою любов та прив’язаність до нашого українського народу. Як зайдуть до вашої хати ті, що переводитимуть збірку, дивіться на них, як на представників згорьованого українського народу, бо для нього і тільки для нього вони простягатимуть до Вас руку. Я вірю, що ця рука не зависне в повітря, але знайде у Вас справді щирі і тверду опору.

Ігнатій Климшин.

Що Ви зробили в тому напрямі, щоб скинути маску з ворожого пропаганди й предствити всему світові українські справи в правдивому світлі? Чи вже заперечували Ви

„УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК” (на рік доларів 4)

The Ukrainian Quarterly 50 Church Street, Suite 252 New York 7, N. Y.

„УКРАЇНСЬКИЙ БЮЛЕТЕНЬ” (на рік доларів 2)

The Ukrainian Bulletin 50 Church Street, Suite 252 New York 7, N. Y.

Чи розумієте вагу оцих наших видань в англійській мові? Передлачуєте їх для Ваших знайомих американців!

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697. Острій догочасні ведуть чоловіків і жінок Шкірні, X-Ray, Роздутьтя жила лікуємо без операції. Переводимо а. налізу крові для супружних доволі. Офісові години: В будні 10-7 P. M.

ТАРЗАН, ч. 1908. Дівочі крики серд ночі.

WHILE THE TERRIFIED GIRL STOOD HELPLESSLY, THE SINISTER FACE OF GIDSEL'S HENCHMAN APPEARED.

„THE CAPTAIN WANTS HIS KEYS” HE SAID, SMILING EVILLY. “I HAVE NO KEYS,” ANSWERED NEDDA.

MEANWHILE, IN THE GATHERING DUSK, THE APE-MAN QUIETLY APPROACHED GIDSEL'S HOUSE.

SUDDENLY THE STILLNESS WAS BROKEN BY THE SCREAMS OF A GIRL IN TERROR AND PAIN.

Коли перелякана дівчина стояла безпомічна, в дверях явилася зловіща голова Гідзелевого попихача.

„Капітанові треба його ключів” — сказав він зі злого усмішкою. — „Я не маю ключів” — відказала Недда.

Міжтим, серед западаючої темряви, малочоловік спокійно підходив до Гідзелевого дому.

Нагло нічну тишу перервав переразливий крик дівчини, повний жаху й болю.

СОВЕТСЬКА НАПАСТЬ НА АМЕРИКУ В СПРАВІ КОСЕНКІНИ

Москва, 18 серпня. Советська преса промовчує цілу справу Оксани Косенкіни в Нью Йорку, головню її розпачливу втону через вікно советського консульату, подаючи тільки коротко про її „схвалення” американцями. Натомість ця сама преса і в цьому самому зв’язку розписується широко про „перенесення а- мериканського ганстеризму на арену міжнародних стосунків”.

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ДУНАЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Београд, Югославія, 18 серпня. — Згідно з домаганням советського „блоку”, конференція в справі міжнародної контролю річковладства по Дунаю мала б закінчитися вже правдоподібно сьогодні виключним диктатом Москви. Комітет по підготовці проекту договору закінчив вчора свою працю, відкладаючи безпардонно всі домагання і пропозиції західних союзників.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПИСИТЬСЯ СЕРЧАС!

АЛЕКСАНДЕР КАРАВАН 485 Pacific St., Brooklyn, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАСАРИК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. і. Франка, від. 97, відбудуться в неділю, 22. серпня, точно в годині 2. пополудні, в галі парохіальній, при 47 Говп Евінгу. Кождий член, місцевий і позамісцевий повинен бути на тих зборах. Місячні вкладки будеться збирати аж по зборах, щоби наперед анімаційні важливі товариські справи. — В. Бродський, предс.

РЕАЛЬНОСТІ

Двофамілійний дерев’яний дім на продаж. фундамент мурований від першого фльору, білі шингалі, о- безпечені від огню і від води, два шани, одна велика з кінами на півперек лоти і одна мала на дерево або на углі. Тут мешкає багато українців. Голоситися до власителя дому на адресу Anthony Onyuk, 249 — W. 12 St., Kenilworth, N. J.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую свою цютеплину сестру АННУ КОГУТ або її сина МИХАЙЛА ІВАНА КОГУТ уродж. в селі Головицькій, перебували довгий час у Влادیмор. Пен. Хто б про них знав, або вони самі, прошу зголоситися на адресу: John Yuzkiv 214 Robinson Street, Hudson, N. Y.

АНДРІЯ, АНТОНА І МАТВІЯ СЕНИК та їх три сестри: АРИСЯ, ТЕСЯ І ОР- ПІНА з роду СЕНИК, з села Млинці, пов. Зборів. До Америки виїхали ще перед першою війною і мають перебувати десь в Нью Йорку. Хто їх знає, або вони самі, прошу зголоситися, бо є дуже важна справа, на адресу: ALEXANDER KARAWAN 485 Pacific St., Brooklyn, N. Y.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД, ОГАІО, І ОКОЛИЦЯ!

ПОЖИЧКИ на куплю, будову, або поправки, ВАШОГО ДОМУ. Малі місячні сплати. — Малий процент. Питайте нас насамперед. THE UKRAINIAN SAVINGS CO. CLEVELAND, OHIO 7190 Professor St. Prospect 3627 Member Federal Savings & Loan Insurance Corp.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ Купить на потрібні книжки! Не досить іслати дитину до школи. Треба й ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати. Ось Вам вибір таких книжок для дітей: ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 75 ц. ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М. Матвійчука 75 ц. ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. класу) М. Матвійчука 75 ц. ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука 75 ц. ШКОЛЬНИЙ СІВНАНИК у двох частих. Зладив Ф. Колесса 75 ц. МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича 15 ц. МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц. ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оновіданнях для дітей. о. С. Бі- дзевський 50 ц. Замовлення святе: „СВОБОДА” 61-62 GRAND ST., (P. O. Box 348) JERSEY CITY 3, N. J.

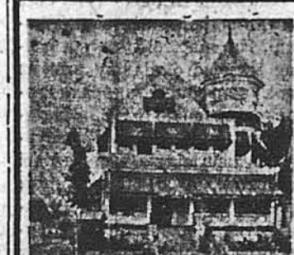
КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Зауро- ромська, Січ, від. 342, пошлюмає всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. серпня, в годині 2. пополудні, в галі церквонній, Просимо всіх членів вийтиш конічно і запам’ятти свої належності. Напоминаємо довгуюч. членів, шоби анімаційно конічно свою належність сего місяця, бо будуть суспендовані. Хто хотів би аступити до Тов. і до УНСоюзу, то просимо привести нових кандидатів на ці збори. — І. Савчак, предс.; Н. Кру- па, кас.; І. Маркович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 21. серпня, в годині 8. вечером. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від 6:30. Зголяду на важні справи до вирішення, просимо усіх членів вийтиш на ці збори та відобразити свої членки на дивіденду. — Урад.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

ДЯКОВИТЕЛЯ-ДІВІНТА

Парохія св. Отця Николая в Трой, Нью Йорк, пошукує кваліфікованого ДЯКОВИТЕЛЯ, котрий би візречею провадив хор, українську діточу школу, а в анімаційно все те, що входить в програму діяння дякоучи- теля. Посада до обітяти зароз. Зголюшення слати на адресу: ST. NICHOLAS UKRAINIAN CHURCH 376 THIRD STREET TROY, N. Y.

Comfortably air conditioned Lutwyn & Lutwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 301 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Essex 5-5555 OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО з вашого забезпечення.

Ми уладжуємо прекрасні ЦІЛИЙ \$150.00 ПОХОРОН за... У випадку саутку в родні клітче: KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий зарядчик в Америці! S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4646 UKRAЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК 86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone Bigalow 3-6762 225 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заришкю погребаним до \$150 ціна так низька як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА. JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7681.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, Нью ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) Bronx, N. Y. Tel.: MEtrose 5-6577

БОГДАН ЛЕГКИЙ МОТРА ІСТОРІЧНА ПОВІСТЬ Том I і II. Сторін 491, в гарній твердій лощусовій оправі. Ціна \$4.00. Замовлення враз з навантє- стью святе до! „СВОБОДА” P. O. BOX 348, JERSEY CITY 3, N. J.